

Bijlage VMBO-GL en TL
2008

tijdvak 2

economie CSE GL en TL

Schuld en boete

Informatiebron 1

Kredietkosten

	Geleend geld	Rente per maand
<i>Money Now</i>	€ 15.000	€ 125,00
	€ 20.000	€ 150,00
	€ 25.000	€ 187,50
<i>Money4You</i>	€ 15.000	€ 150,00
	€ 20.000	€ 200,00
	€ 25.000	€ 250,00

Informatiebron 2

De Wet Schuldsanering helpt mensen van hun schulden af en voorkomt een persoonlijk faillissement. Op verzoek wordt een regeling getroffen en als je je daaraan houdt kun je in drie jaar van je schuld af zijn. Een deel van je schuld wordt kwijtgescholden. Het valt bepaald niet mee om je aan alle regels te houden.

Als je je niet aan de regels houdt wordt er niets kwijtgescholden, moet je rente betalen over je schuld en krijgen de schuldeisers vrij spel.

Het kleine café

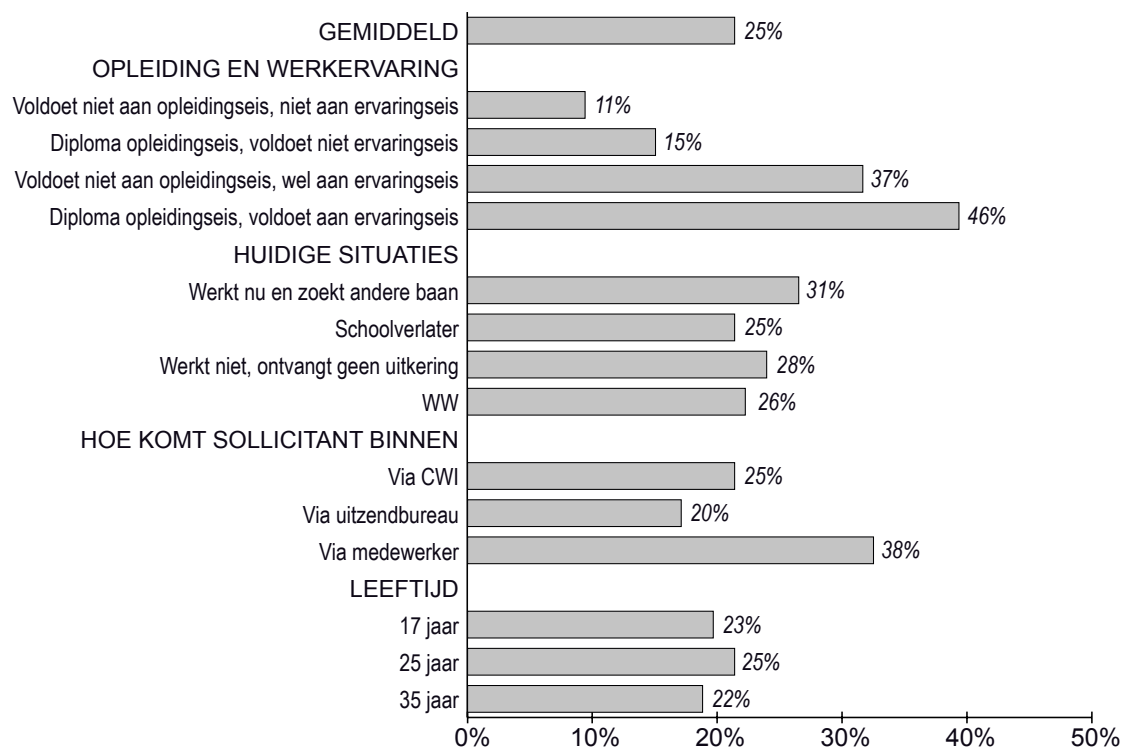
Informatiebron 3

Loontabel CAO Horeca per 1 juli 2006 in € per maand voor vakvolwassenen (werknemers 22 jaar en ouder) op basis van een gemiddelde arbeidstijd van 38 uur per week (1976 uur per jaar)

functiegroep	I	II	III	IV	V	VI	VII
basisloon vakvolwassenen	1.338,92	1.386,37	1.436,84	1.488,51	1.626,43	1.812,91	2.005,28
jeugdlonen:	15 jaar 30% van basisloon 16 jaar 35% van basisloon 17 jaar 45% van basisloon 18 jaar 55% van basisloon			19 jaar 65% van basisloon 20 jaar 75% van basisloon 21 jaar 90% van basisloon			

Informatiebron 4

Kansen om uitgenodigd te worden voor een sollicitatiegesprek

bron: Enquête SEO (2006)

Informatiebron 5

Wet Vermindering Afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekering (WVA)

U heeft een jongere in dienst genomen op een leerbaan. Daarom kunt u aanspraak maken op kortingen op de loonbelasting in het kader van de WVA. Er zijn twee kortingen mogelijk voor de werkgever op basis van de WVA.

WVA Scholing

Een werkgever die iemand op een leerbaan (BBL niveau 1, 2, 3, 4) plaatst, maakt aanspraak op een WVA-korting van maximaal € 2.500,- per jaar (bij een aanstelling van minder dan 36 uur – inclusief de onderwijsuren – is dit bedrag evenredig lager).

WVA Startkwalificatie

Een werkgever die een bij CWI ingeschreven werkloze werkzoekende zonder startkwalificatie (diploma op ten minste mbo-2 niveau, havo of vwo) op een leerbaan plaatst en deze richting startkwalificatie leidt, maakt aanspraak op een WVA-korting van maximaal € 3.000,- per jaar (bij een aanstelling van minder dan 36 uur – inclusief de onderwijsuren – is dit bedrag evenredig lager). Beide kortingen mogen bij elkaar geteld worden, waardoor een maximale korting van € 5.500,- per jaar ontstaat.

China stijgt met stip

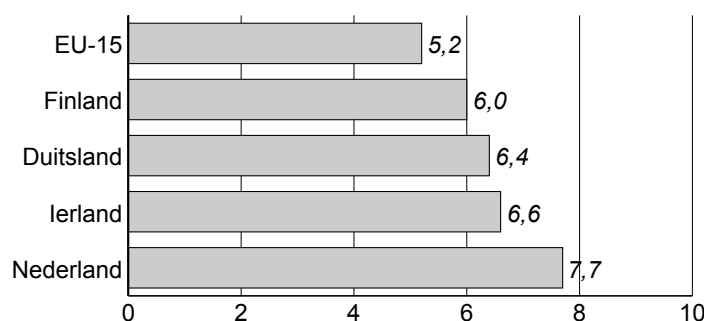
Informatiebron 6

Cijfers China en Nederland in 2005

	China	Nederland
Bevolking	1.288 miljoen	16,2 miljoen
nationaal inkomen in US dollars	2.248 miljard	625 miljard

Informatiebron 7

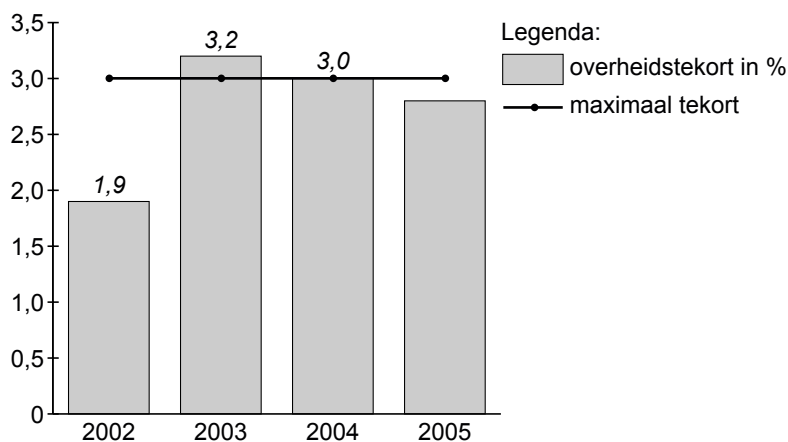
Import uit China als percentage van het totaal van import van goederen

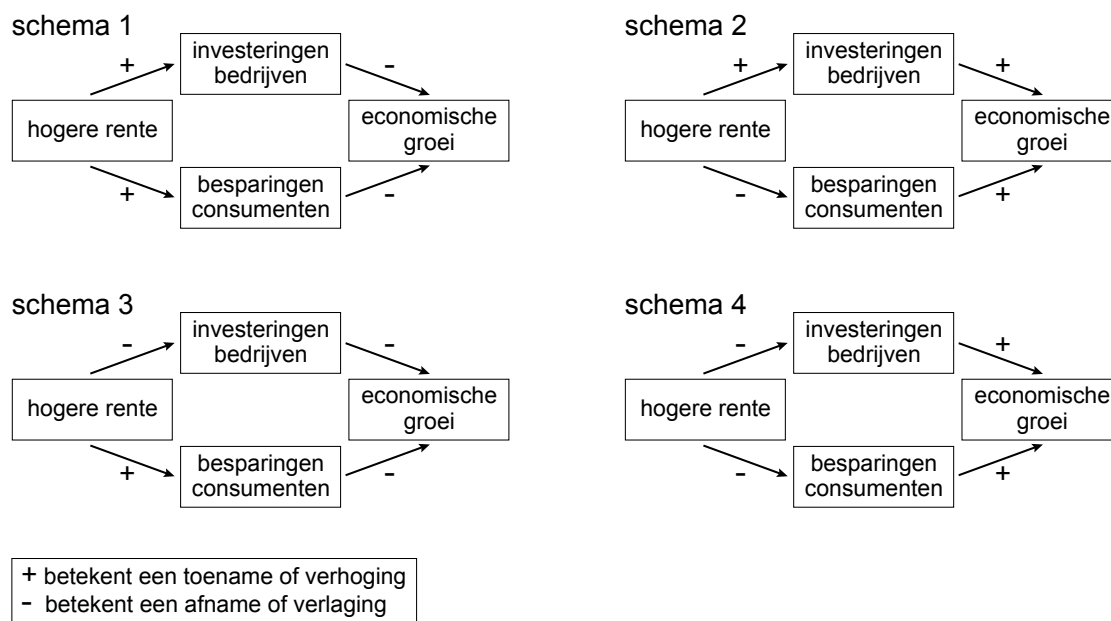
Overheidstekort

Informatiebron 8

Overheids-/Financieringstekort in procenten van het nationaal inkomen

Informatiebron 9

Informatiebron 10

cartoon ex-minister Zalm

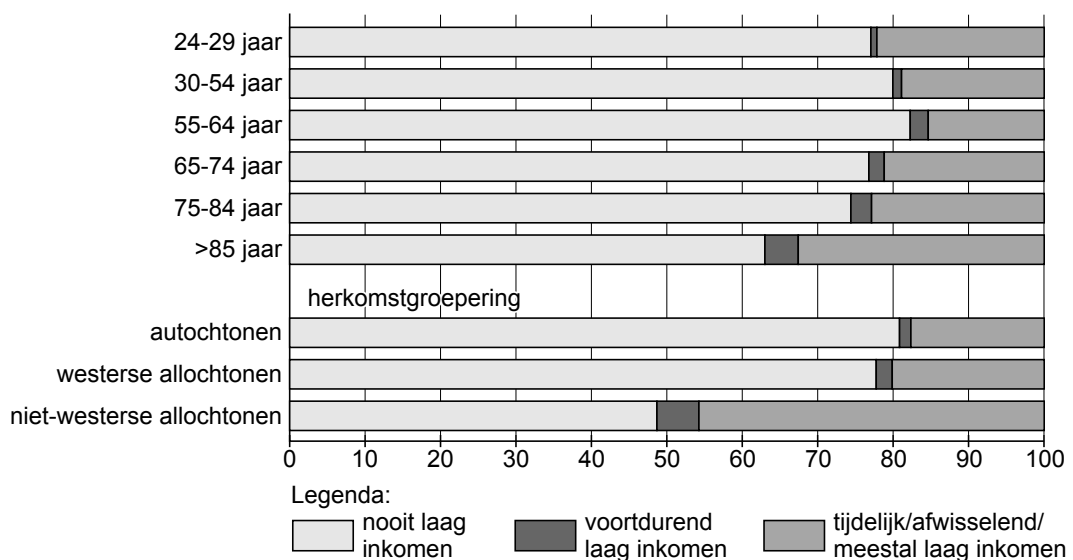

bron: Forum; Tom Janssen

Armoede in Nederland

Informatiebron 11

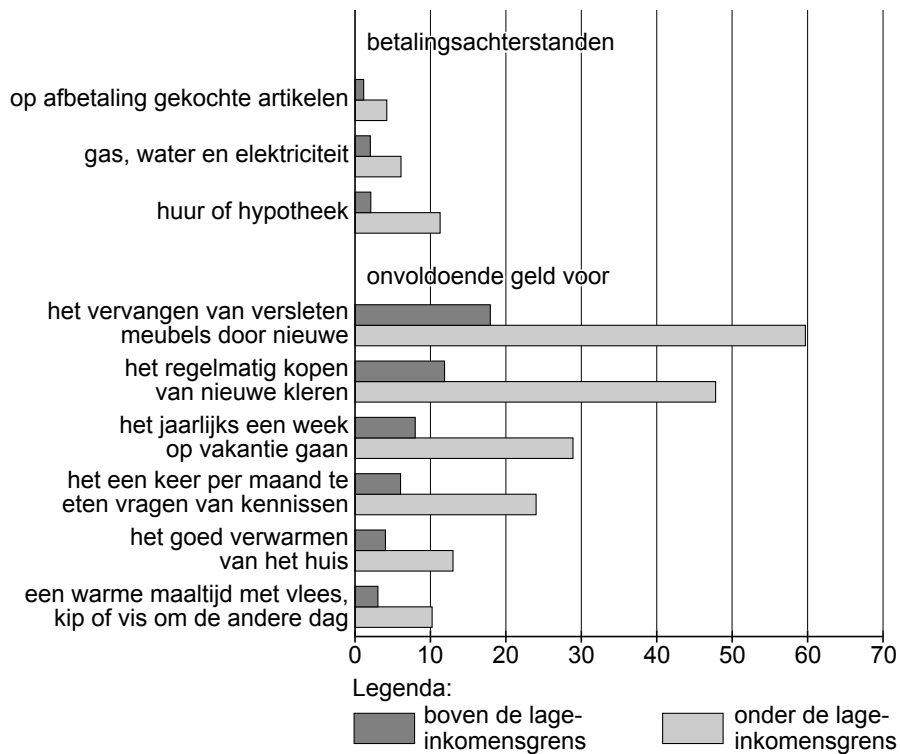
Inkomensarmoede (inkomens in procenten); personen van 24 jaar en ouder

bron: CBS

Informatiebron 12

Aandeel huishoudens (in procenten) boven en onder de lage inkomensgrens met betalingsachterstanden en financiële beperkingen.

bron: CBS

Uitkeringen keren uit

Informatiebron 13

Uit een krant

11 mei 2006

AMSTERDAM (ANP) - President Nout Wellink van De Nederlandsche Bank schuwt fiscalisering van de ouderdomswet AOW niet. Volgens de toezichthouder is een geleidelijke fiscalisering het overwegen waard. Fiscalisering houdt in dat de oudedagsvoorziening niet langer uit premies wordt betaald, maar uit belastingopbrengsten. Dat betekent dat rijkere 65-plussers ook moeten meebetalen aan de AOW. Nu hoeven zij dat nog niet. Tweede Kamerlid Bibi de Vries van de VVD reageert met verbazing en afkeuring op de uitspraken van Wellink. "Het is opvallend om te zien hoe hij steeds weer met nivellerende voorstellen komt. Eerste wilde hij de aftrek van de hypotheekrente beperken en nu wil hij fiscalisering van de AOW."

Rozen uit Rwanda

Informatiebron 14

Gegevens van Rwanda:

Oppervlakte:	26.338 km ² (0,8 x Nederland)
Hoofdstad:	Kigali
Inwonersaantal:	8,1 miljoen
Bevolkingsdichtheid:	311 per km ²
Levensverwachting:	39,4 jaar (vrouwen) 38,4 jaar (mannen)
Bruto nationaal product:	US\$ 1,62 miljard
Beroepsbevolking:	landbouw 90%
Werkloosheid:	niet geregistreerd
Energie:	97% hout 2% elektriciteit 1% gas en andere energiebronnen
Infrastructuur:	door de burgeroorlog (eind vorige eeuw) is de infrastructuur van het land grotendeels vernietigd